

Co vulan ils giuvens segirar l'AVS?

Promover il dialog tranter giuven e vegl

■ **(anr/ld) Ier han giuvens exponents da las trais grondas partidas burgais preschentà a Berna lur posiziun per la revisiun da l'Assicuranza per vegls e survivents (AVS). Els refusan in augment da la taglia sin la plivalur.** Per segirar l'AVS a lunga vista propona il cussegl federal en ses concept «Refurma da la prevenziun per la vegliadetgna 2020» tranter auter d'augmentar la taglia sin la plivalur en in emprim pass per in procent e – sche necessari – pli tard per 2 procent. Cun far diever d'ina finanziaziun sur la taglia sin la plivalur contribueschian tut ils consuments a l'AVS, è l'argument dal cussegl federal.

Ils giuvens (giuvas n'èn betg stadas

preschentas!) da las trais grondas partidas burgaisas: pcd, pld e pps, pretendan da desister d'in termin da vegliadetgna e proponan d'adattar la vegliadetgna da renta a l'augment da l'aspectativa da vita. Da princip vulan ils giuvens nagina finanziaziun da l'AVS cun augmentar la taglia sin la plivalur. Qua datti dentant tranter las partidas diversas opticas.

Nizzegiar il potenzial da lavor

En sias ponderaziuns fan ils giuvens burgais attent che tar la refurma da l'AVS na sa tractia quai betg mo da chattar in cumpromiss tranter la dretga e la sanestra. Necessary saja er in cumpro-

miss tranter giuven e vegl. Ils giuvens burgais sajan pronti da prestar lur part, pretendan dentant ina gulivaziun tranter las generaziuns. Il concept dal cussegl federal na procura betg per ina vaira solidaritad tranter las generaziuns, crititgeschan ils giuvens. Els vulan bain mantegnair las prestaziuns actualas da las ovras socialas, els refusan dentant tut augment da las prestaziuns. La vegliadetgna da renta duai vegnir flexibilisada e fixada tenor criteris demografics e respectar la realitad che la glied vegn adina pli veglia. Concret vulan ils giuvens burgais in augment da la vegliadetgna da renta per tuts. Ils giuvens vulan plinavant promover l'idea da laschar lavu-

rar la glied aschi ditg sco quai ch'ins po e vul qua tras nizzegiar meglier il potenzial da lavor avant maun.

Ils fatgs

Ils fatgs demussan cler la necessitad da prender ad uras las mesiras indispensablas e da desister d'aspects politics. L'onn da l'introducziun da l'AVS, 1948, finanziaivan 6,5 lavurers ina renta, l'onn 2007 be pli 3,7 e l'onn 2035 vegnia quai ad esser be pli 2,1 lavurers. Fin l'onn 2030 vegnia l'aspectativa da vita – che vegn calculada oz sin 82,5 per ils umens ed 86,4 per las dunnas – a s'augmentar tar ils umens sin 84,8 onns e per la dunnas sin 88,9 onns. Senza ina adattaziun dal

sistem vegnia il deficit da l'AVS a crescer sin 5,6 fin 11,7 milliardas francs.

Ils giuvens pretendan er ina reducziun da la tariffa da conversiun per las cassas da pensiun. Quella saja actualmain cun 6% memia auta en vista a la malsegirezza sin il sector da la bursa. Plinavant saja necessari d'excluder las pussaivladads da retrair parts da la renta anticipadamain. Per segirar la pensiun a lunga vista duai er vegnir prolungà il temp da contribuziun. Questas posiziuns duain promover il dialog tranter las generaziuns e na sajan sapientivamain betg vegnidadas coordinadas cun las partidas-mamma, han divers giuvens sincerà.